

POSTANOWIENIE

Dnia 7 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko P. S.

o rozwód,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 listopada 2019 r.,

na skutek przedstawienia akt o sygn. I C (...) przez Sąd Okręgowy w P.

celem oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy,

odmawia oznaczenia sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

UZASADNIENIE

Pozwem z 29 sierpnia 2019 r. (data wpływu 02 września 2019 r.) Powódka M. S. wytoczyła powództwo o rozwód przeciwko P. S., wskazując, iż strony zamieszkują w L. i czasowo przebywają w Irlandii.

Postanowieniem z 9 września 2019 r. Sąd Okręgowy w P. zwrócił się do Sądu Najwyższego o wyznaczenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 45 k.p.c. Sąd Najwyższy oznacza sąd, przed który należy wytoczyć powództwo, jeżeli na podstawie okoliczności sprawy nie można ustalić właściwości miejscowej.

W sprawie głównej (o rozwód) właściwość miejscową (wyłącznie) należy ustalić zgodnie z art. 41 k.p.c. Stanowi on, iż powództwo ze stosunku małżeństwa wytacza się wyłącznie przed sądem, w którego okręgu małżonkowie mieli ostatnie wspólne miejsce zamieszkania, jeżeli choć jedno z nich w tym okręgu ma jeszcze miejsce zamieszkania lub zwykłego pobytu. Z braku takiej podstawy wyłącznie właściwy jest sąd miejsca zamieszkania strony pozwanej, a jeżeli i tej podstawy nie ma - sąd miejsca zamieszkania powoda.

W sprawie o rozwód w pozwie wskazana jest jego miejsce zamieszkania stron miejscowość znajdująca się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W tych okolicznościach do Sądu Okręgowego należy podjęcie czynności procesowych związanych z ustaleniem tego, czy prawidłowe, zgodne z rzeczywistym stanem prawnym, jest miejsce zamieszkania zarówno Powódki, jak i Pozwanego, wskazywane w pismach procesowych Powódki, tj. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też aktualnie strony zamieszkują (a nie jedynie - jak wskazuje Powódka - czasowo przebywają) poza granicami Polski.

Oznaczenie przez Sąd Najwyższy, w trybie art. 45 k.p.c., sądu właściwego do rozpoznania powództwa, będzie uzasadnione dopiero w razie jednoznacznego stwierdzenia przez Sąd Okręgowy, że żadna ze stron nie ma miejsca zamieszkania lub zwykłego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 k.c.) i nie jest możliwe ustalenie właściwości miejscowej sądu na podstawie art. 41 k.p.c.

W tych okolicznościach wbrew stanowisku Sądu Okręgowego nie zostało stwierdzona wymagana na gruncie art. 41 k.p.c. okoliczność, iż żadna ze stron w sprawie nie ma miejsca zamieszkania (lub zwykłego pobytu) w Polsce, skoro co innego wynika z treści pozwu. W konsekwencji Sąd Najwyższy stwierdza brak podstaw do oznaczenia na podstawie art. 45 k.p.c. sądu, przed który należy wytoczyć powództwo.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw